

[Lasse Budtz]

Senatets militærkomité, under alle omstændigheder anbefaler en udsættelse. Og det understreger, at tiden vitterlig ikke er inde til at træffe oprustningsbeslutninger. Tyskerne på begge sider af delingslinjen er som bekendt imod, fordi de små atomvåben først og fremmest vil ramme tysk jord, hvis de bruges. Og et andet fremtrædende amerikansk senatsmedlem, senator Levin, har påpeget, at der faktisk overhovedet ikke er noget militært behov for disse atomvåben i Europa.

Men selvfølgelig eksisterer der også på dette område den sædvanlige uenighed om, hvor mange våben der egentlig er. Også de vestlige eksperter er indbyrdes uenige om tallene. Men alle undersøgelser med undtagelse af én, som vi har været i stand til at drage frem, fastslår, at Sovjet råder over væsentlig flere af disse våben end Vesten – mere end dobbelt så mange, eller rundt regnet 11.000 eller lidt mere, i den samme brede kategori, men selvfølgelig af forskellige typer. Det vil med andre ord sige, at en asymmetrisk aftale om nedskæring eller fjernelse af de taktiske atomvåben ville være klart til Vestens fordel.

Jamen, er der nogen der siger, vi skal beholde dem alligevel, for vi er bagud konventionelt, og også fordi disse a-våben fastholder koblingen til USA.

Men det første argument holder ikke og da slet ikke, hvis vi kan nedruste asymmetrisk på de konventionelle våbens område også. Det andet argument – og her er tallene i øvrigt endnu mere tvivlsomme – holder heller ikke, hvis man altså mener, at europæerne må have en udvidet indflydelse på deres egen skæbne og derfor også på arten og omfanget af arsenalerne på deres egen jord. Da de små atomvåben bl.a. er stationeret lige syd for den danske grænse på begge sider af den tysk-tyske grænse, kommer det os meget direkte ved, hvad der sker med dem.

Den største koncentration af både atomvåben og af andre våben findes i Europa. Hvis vi undgik en modernisering af de små våben og derefter gennemførte en nedskæring eller fjernelse, som forbundskansler Kohl, der jo ikke ligefrem kan kaldes venstreorienteret, har anbefalet, ville en meget betydelig del af vejen til en atomvåbenfri zone være banet. Vi ville også nærme os det, der kaldes fælles sikkerhed, især hvis en aftale om de små atomvåben kunne kombineres med en aftale om konventionelle

våben, især de egentlig konventionelle angrebsvåben. Her ligger nogle muligheder, som man i hvert fald bør prøve at udnytte.

Det første skridt kan være at forhindre moderniseringen, der i virkeligheden mest af alt ligner regulær oprustning og også er ønsket sådan af mange militære. Det andet kan være en nedtagning af de gamle våben. Vi må prøve at tænke i andre og nye baner, og ved det kommende topmøde og ved atomplanlægningsgruppens møde i Danmark i april kunne den danske konservative regering passende tage nogle initiativer sammen med den tyske konservative regering. I Forbundsrepublikken har de rent faktisk på dette område nået den konsensus, den enighed, som regeringen herhjemme også efterlyser.

Må jeg lige sige til sidst, at den amerikanske forsvarsminister Carlucci har luftet tanker om delvis amerikansk tilbagetrækning fra Europa, hvis der ikke gennemføres en modernisering og en kompenserende oprustning. Det er måske ikke så overraskende, at han har sagt sådan, men det ville være en mærkelig handling at foretage ensidigt, hvis man bare har den mindste chance for at få russerne til at trække tropper tilbage samtidig. En sådan udvikling har man faktisk stillet i udsigt i Østblokken. Det var værd at undersøge, om det kan holde. På denne baggrund skal jeg på Socialdemokratiets vegne fremsætte følgende:

Forslag om motiveret dagsorden.

»Idet Folketinget bekræfter dagsordenen af 14. november 1985 om kortdistanceatomvåben og slagmarksatomvåben og samtidig henviser til det fortsatte arbejde i det midlertidige sikkerhedspolitiske udvalg, pålægges det regeringen at arbejde aktivt for styrkelsen af den afspændingsproces, som mellemdistanceaf-talen har frembragt, herunder forhandlingsmulighederne for fjernelse af samtlige taktiske atomvåben og slagmarksatomvåben i Øst- og Vesteuropa og reduktion af de konventionelle våben.

Folketinget går derefter over til næste sag på dagsordenen.«

(Dagsordensforslag nr. D 47).

Formanden:

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se ovenfor). Dette forslag indgår nu i debatten.